

Overnachtingscijfers Hanzesteden 2020

Introductie

Voor u ligt het korte rapport: *Overnachtingscijfers Hanzesteden 2020*. In dit rapport worden de kerncijfers van 2018, 2019 & 2020 beschreven. De kerncijfers van dit rapport zijn gebaseerd op de *toeristenbelasting van de Hanzesteden gemeenten*, als aangeleverd door de Hanzesteden. Mocht u voor uw stad een aparte rapportage willen ontvangen, inclusief bestedingscijfers en verdeling per accommodatie, kunt u [contact](#) opnemen met MarketingOost strategie & onderzoek.

Om een completer beeld te kunnen geven heeft MarketingOost, met toestemming van de Hanzesteden, het aantal overnachtingen in beeld gebracht aan de hand van cijfers vanuit toeristenbelasting. Dit is voor het eerst gedaan in 2019. Op deze manier ontstaat een meer compleet beeld van het toerisme in de Hanzesteden. Hierbij heeft MarketingOost zijn keuzes voor de berekening gebaseerd op de reeds opgedane ervaringen van Kenniscentrum Kusttoerisme, die al enige tijd met deze berekening werken. De overige kerncijfers (naast de overnachtingen totaal en per stad) zijn gebaseerd op o.a. CBS percentages en het CVO. Voor een uitwerking van de methodologie zie Appendix I.

Kerncijfers Hanzesteden totaal

De vakantiemarkt van 2020 kenmerkte zich door de Coronapandemie. De vakantiemarkt is hard getroffen door de uitbraak van dit virus. Zo daalde het aantal overnachtingen in Nederland met **30%**. Met name het aantal inkomende overnachtingen (vanuit het buitenland) daalde substantieel.

Ook in Overijssel en Gelderland daalde het aantal overnachtingen. In Overijssel daalde het aantal overnachtingen met 15% en in Gelderland daalde het aantal overnachtingen met 12%. Dit ligt onder het gemiddelde in Nederland, omdat deze 'kampeerprovincies' de schade enigszins beperkt konden houden door het relatief grote aandeel binnenlandse vakanties.

De Hanzesteden werden hard geraakt door de coronapandemie. Het aantal overnachtingen daalde met **20%**. Dit ligt boven het Overijssels (15%) en Gelderse gemiddelde (12%). Dit komt met name door de 33% daling van het aantal hotelovernachtingen in de Hanzesteden. In Overijssel was deze daling volgens het CBS 21% en in Gelderland 25%. Dit komt, omdat Gelderland een relatief groter aandeel in de zakelijke markt heeft. De verdeling naar type accommodatie in de Hanzesteden is echter een schatting en niet de werkelijke verdeling (zie appendix).

Het aantal inkomende overnachtingen daalde sterk in de Hanzesteden met 61% (conform Nederlands, Gelders en Overijssels beeld). Een groot deel van de krimp van het aantal overnachtingen is hier door te verklaren.

Mede door de daling van het aantal overnachtingen in de Hanzesteden zijn de bestedingen ook sterk gedaald in 2020 t.o.v. 2019. Een daling van 25% is te identificeren. Dit komt met name door de krimp van het aantal zakelijke overnachtingen (43%).

	totaal			groei
	2018	2019	2020	
Totaal aantal overnachtingen Hanzesteden	1.294.205	1.371.710	1.098.007	-20,0%
aantal overnachtingen hotels	648.159	719.009	481.756	-33,0%
prijs per hotelovernachting toeristisch	€ 78	€ 80	€ 83	3,8%
prijs per hotelovernachting zakelijk	€ 111	€ 112	€ 114	1,3%
aandeel toeristisch	56,4%	58,5%	65,0%	11,1%
aandeel zakelijk	43,6%	41,5%	35,0%	-15,7%
aantal overnachtingen toeristisch	365.407	420.549	313.086	-25,6%
bestedingen totaal toeristisch	€ 28.525.368	€ 33.445.564	€ 25.853.023	-22,7%
aantal overnachtingen zakelijk	282.752	298.460	168.670	-43,5%
bestedingen totaal zakelijk	€ 31.501.503	€ 33.442.916	€ 19.153.237	-42,7%
totaal hotel bestedingen	€ 60.026.871	€ 66.888.480	€ 45.006.259	-32,7%
aantal overnachtingen campings	458.093	458.230	434.078	-5,3%
prijs per overnachting camping	€ 19,7	€ 20,0	€ 23,3	16,5%
Bestedingen campings Hanzesteden	€ 9.030.746	€ 9.145.978	€ 10.093.890	10,4%
aantal overnachtingen overig	187.953	194.471	182.173	-6,3%
prijs per overnachting overig	€ 37,2	€ 37,4	€ 39,4	5,3%
Bestedingen overig Hanzesteden	€ 6.987.586	€ 7.278.481	€ 7.181.447	-1,3%
totaal bestedingen Hanzesteden	€ 76.045.203	€ 83.312.939	€ 62.281.597	-25,2%

	totaal			
Overnachtingen binnenlands/inkomend	2018	2019	2020	groei
Totaal aantal overnachtingen Hanzesteden	1.294.205	1.371.710	1.098.007	-20,0%
aandeel binnenlands	85%	83%	92%	58%
Binnenlandse overnachtingen	1.094.954	1.142.931	1.009.623	-11,7%
aandeel inkomend	15%	17%	8%	526%
Inkomende overnachtingen	199.251	228.779	88.384	-61,4%
aandeel vanuit Duitsland	8%	9%	5%	92%
- waarvan: overnachtingen door Duitsers	97.698	127.161	55.720	-56,2%
aandeel vanuit België	3%	3%	1%	112%
- waarvan: overnachtingen door Belgen	37.836	37.749	13.948	-63,1%

Kerncijfers per Hanzestad

Het aantal overnachtingen in de Gelderse Hanzesteden is minder snel gedaald dan de Overijsselse Hanzesteden, al zijn er opvallende verschillen te identificeren. Zo kende Elburg een daling van 40,7% terwijl Zutphen een groei van 5,3% meemaakte. De cijfers in Elburg worden nog gecontroleerd en mogelijk nog aangepast. Zutphen geeft aan dat dit te verklaren is door de intensieve samenwerking met promotieorganisaties, goed uitgerolde campagnes en de kleinschaligheid van Zutphen. Geen van de Overijsselse Hanzesteden hebben een groei doorgemaakt in aantal overnachtingen.

Totaal overnachtingen				
	2018	2019	2020	verschil 2019-2020
Hanzesteden				
Kampen*	43.536	46.000	31.730	-31,0%
Zwolle	302.642	308.429	203.828	-33,9%
Deventer	169.673	180.514	159.114	-11,9%
Hasselt	37.400	38.000	35.805	-5,8%
totaal Overijsselse Hanzesteden	553.251	572.943	430.477	-24,9%
Elburg**	165.457	174.499	103.402	-40,7%
Doesburg	155.202	194.918	184.230	-5,5%
Zutphen	68.567	76.774	80.822	5,3%
Harderwijk	202.589	202.670	155.785	-23,1%
Hatterm	149.139	149.906	143.292	-4,4%
totaal Gelderse Hanzesteden	740.954	798.767	667.530	-16,4%
TOTAAL	1.294.205	1.371.710	1.098.007	-20,0%

* Kampen hief in 2018 nog geen toeristenbelasting. De cijfers zijn gebaseerd op het gemiddelde van alle Hanzesteden in 2018.

** Elburg laat een forse daling zien. Er vindt nog een controle van deze cijfers plaats.

Appendix I: Methodologie Hanzesteden toeristenbelasting

Voor verblijfstoerisme wordt vaak gebruik gemaakt van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CBS meet het aantal overnachtingen van Nederlandse & Buitenlandse gasten bij toeristische accommodaties, ook als deze met een zakelijk motief reizen. Kleine aanbieders van logiesaccommodaties worden door het CBS niet meegenomen, evenals het verblijf van vaste gasten wordt niet meegenomen. Het CBS brengt dus maar een deel van het toerisme in de Hanzesteden in kaart. Hiernaast rapporteert het CBS op provincieniveau en niet op stadniveau. Om deze reden brengt MarketingOost, i.s.m. de Hanzesteden, het aantal overnachtingen in beeld aan de hand van de cijfers van de toeristenbelasting en forensenbelasting. Deze methode wordt o.a. gebruikt door Zeeland (Kenniscentrum Kusttoerisme) en er wordt geacht dat dit één van de meest accurate methoden is om logiesaccommodaties te meten.

Forensenbelasting

Het totaal aantal overnachtingen gebaseerd op forensenbelasting wordt berekend door het totaal bedrag forensenbelasting gedeeld door het tarief per persoon per overnachting. Het gaat hier om de *landtoeristen*. Hier zijn de gegevens gebruikt per *gemeente*.

Forfaitaire toeristenbelasting

Voor eigenaren van tweede woningen en voor jaar- en seizoenplaatsen op campings is gerekend met een gemiddeld aantal overnachtingen per jaar, gebaseerd op de Verordening van de gemeenteraad van de desbetreffende gemeente houdende regels omtrent de heffing en invordering van toeristenbelasting.

Verdeling inkomende overnachtingen / binnenlandse overnachtingen

Voor de verdeling inkomende overnachtingen / binnenlandse overnachtingen is het gemiddelde percentage inkomende overnachtingen van Overijssel & Gelderland (CBS) gebruikt. Eenzelfde methodologie is gehanteerd om het aantal Duitse en Belgische overnachtingen te berekenen. Deze verdeling per provincie vanuit het CBS is hier gehanteerd.

Verdeling zakelijke / toeristische overnachtingen

Voor de verdeling zakelijke overnachtingen en toeristische overnachtingen is gebruik gemaakt van de verdeling vanuit het CBS. Deze verdeling per provincie vanuit het CBS is hier gehanteerd.

Verdeling campings/hotels/overig

Voor de verdeling tussen campings/hotels/overig is gebruik gemaakt van de verdeling zoals deze in Deventer gaande is. Dit resulteert in onderstaande verdeelsleutel.

*Verdeling logiesaccommodaties obv Deventer	verdeelsleutel		
	2018	2019	2020
Hotels	50,08%	52,42%	43,88%
Campings	35,40%	33,41%	39,53%
Overig	14,52%	14,18%	16,59%

Bestedingen

Voor de bestedingen van toeristische vakanties maken wij gebruik van het gemiddelde bedrag per provincie per toeristische overnachting per logiesvorm uit het NBTC-NIPO Continu Vakantie Onderzoek. Voor de bestedingen van zakelijke reizen maken wij gebruik van het gemiddelde bedrag per provincie per zakelijke overnachting uit het Continu Zakenreis Onderzoek (2019) van NBTC-NIPO.

